

היבטים לשוניים ויקהל-פקודי עח

דקדוקים בקריאת התורה והדרכה לקורא בפרשות השבוע ופרה ובהפטרות פרה ובראשון של ויקרא

יש לשים לב לשינויים קלים בהשוואה לפסוקים מקבילים בפרשות תרומה ותצוה (כמו תוספת וי"ו החיבור).

ב תַּעֲשֶׂה: העמדה קלה בת"ו תדגיש את הצירי שלא יישמע כמו פתח

ה יְבִיאָהּ: קריאת הה"א בקמץ

ז מֵאֲדָמִים: האל"ף בקמץ קטן

ברשימת כלי המשכן יש לשים לב להפרדה בין תיבות המסתיימות ומתחילות בוא"ו, כגון **אֶת-עַמְדָיו וְאֶת-אֲדָנָיו**.

התיבה 'את' תנוקד בצירי אם היא מוטעמת, ובסגול כאשר היא מוקפת למילה שלאחריה.

כ וַיִּצְאֻ: הטעמה משנית על ידי מרכא ביו"ד

לה יד תְּרוֹמַת כֶּסֶף: טעם נסוג אחור לרי"ש

לה לב וְלִחֹשֶׁב מַחֲשָׁבֶת: החי"ת הראשונה בשווא נח והשנייה בחטף פתח

לה כה חֲכָמַת-לֵב: החי"ת בפתח ולא בקמץ קטן כי הוא שם התואר ולא שם העצם. בפסוק לה חֲכָמַת-

לֵב החי"ת בקמץ קטן והמחליף ביניהם משנה משמעות

לה לא וַיִּמְלֵא אֹתוֹ: להיזהר מהפסוק המקביל בכי-תשא (לא ג): וַאֲמַלֵּא

לה לה חֲכָמַת-לֵב: חי"ת בקמץ חטוף ולא בפתח

לו ב לְקַרְבָּה: הקר"ף בקמץ קטן והרי"ש בשווא נח על אף שהבי"ת אחריה רפה

לו ד אִישׁ-אִישׁ מִמֶּלֶאכֶתָּו: במקף מרכא טפחא, לא במרכא תביר טיפחא כפי שמופיע בחלק מהדפוסים

לו ו אֶל-יַעֲשֹׂו-עֹד: העמדה קלה ביו"ד מפני הגעיה שם

לו ח שֵׁשׁ מְשֹׁרֶ: בשתי המילים חמש אותיות שיניות, צריך להיזהר שהזי"ן לא תיבלע

פס' ט-טז: כאשר המילה 'אחת' מוטעמת באחד המפסיקים העיקריים, סו"פ, אתנח, זקף או סגול **אֶחָת**,

בשאר המקרים **אחת** חוץ מפס' טז מְדָה אֶחָת

לו יא לְלֹאֶת: געיה תחת הלמ"ד הראשונה והלמ"ד אחריה בשווא נע

לו יד לְאֵהָל: הלמ"ד בשווא נע ולא בקמץ

לו כז וְלִירְכָתִי: געיה תחת הוא"ו והלמ"ד בשווא נח¹ לשים לב כאן הכ"ף דגושה. בפסוק הבא היא רפויה

לו כח לְמִקְצָעָת: הצד"י בשווא נח. **בִּירְכָתִים**: כאן הכ"ף רפויה. עם זאת הרי"ש בשווא נח

לו לד אֶת-הַבְּרִיחַ: הבי"ת בשווא, לא בקמץ (כפי ששגור בפי רבים)²

לז ג וַיִּצַק לוֹ: אין הטעם מונח נסוג אחור ליו"ד והצד"י רפויה

¹ הובהר כבר שיש געיות הבאות בהברה סגורה.

² לא להחליף עם לְוִיתָן נַחֲשׁ בָרַח (ישעי' כז א)!!

לז ט סָכָכִים: הכ"ף הראשונה בשווא נע ולא בחטף כפי שמופיע בחלק מהספרים	
לז טז הקְשׁוֹת: ש"ן שמאלית	
לח א וְחֵמֶשׁ-אַמּוֹת: העמדה קלה בחי"ת מפני הגעיה שם	
לח ד כְּרִכְבּוֹ: הבי"ת אינה רפה אלא מודגשת בדגש חזק!	
לח ה בְּאַרְבַּע הַקְצוֹת: יש להקפיד על הפרדת התיבות שלא יישמע לשון זכר 'בארבעה'	
לח ח בְּמִרְאֵת: הבי"ת בשוא והמ"ם אחריה רפויה ³	
לח כ וְכָל-הַיְּתָדֹת: הי"ד בשווא נח. וְלַחֲצֵר: העמדה קלה בלמ"ד להבחין בין מיודע (מנוקד בסגול) לבין לא מיודע (מנוקד בשווא) ⁴	
לח כא אֵלֶּה פְּקוּדֵי: אף על פי ששם הפרשה: פקודי, יש לזכור שכאן הפ"א רפויה. עֲבַדְתָּ הָאֱלֹהִים: אין געיא בה"א, גם אם בחלק מהחומשים מוסיפים געיא, השוא בלמ"ד נח	
יתְדָת ... יְתָדָת: הת"ו בשוא נח	
לט ד עָשׂוּ-לֹו: העמדה קלה בעי"ן מפני הגעיה שם	
לט י וַיִּמְלֹאוּ-בֹו: הלמ"ד ללא דגש בשווא נח ⁵ ואין להבליע את האל"ף שלאחריה, לא: וַיִּמְלֹו. טוֹרֵי	
אַבָּן: טעם נסוג אחור לטי"ת. פְּטָדָה: הטי"ת בשווא נח והדל"ת רפויה ⁶	
לט יא וַיִּהְלֶם: הי"ד בקמץ ⁷	
לט יג וַיִּשְׁפָּה: הי"ד בקמף רחב הפ"א בצירי לא בסגול	
ככלל, יש להיזהר בכל אותם מקומות בהם המקראות דומים זה לזה בין תרומה-תצווה לבין ויקהל-פקודי. אחד מהם הוא:	
לט טו שְׂרִשְׁתָּ: שְׂרִשְׁתָּ גִבְלָתָ אֶצְלָנוּ, לעומת שְׂרִשְׁתָּ גִבְלָתָ שֶׁבְּפִרְשֵׁי תִצְוָה	
לט ל אֶת-צִיץ נֶזֶר-הַקֹּדֶשׁ: הנ"ן בצירי ולא בסגול	
לט לד הַמֵּאֲדָמִים: אין געיא בה"א, ואין ספק שהמ"ם בשווא נח	
לט מג וַיִּבְרָךְ: במלעיל, אין כאן נסוג אחור אלא, כל 'ויברך' שבמקרא במלעיל ⁸	
מ ד וַהֲעֵלִיתָ: העמדה קלה בה"א מפני הגעיה ובמלרע, הלמ"ד בצירי ⁹	
מ ט וַהֲיָה קֹדֶשׁ: טעם נסוג אחור לה"א הראשונה	
מ טו מִשְׁחָתָם: המ"ם בקמץ קטן	
מ כט פֶּתַח מִשְׁכַּן אֱהֹל-מוֹעֵד: טעם טפחא בתיבת פֶּתַח	

³ הקורא בפתח ודגש עלול להחליף משמעות (המראות של הנשים הצובאות, ולא שהמראות עצמן צובאות!).

⁴ לו הייתה הלמ"ד בשוא הו"ו לפני היתה בקיבוץ: וְלֹ

⁵ אין בכוח המתיגה (מקל, דרבן) לעשות את השווא נע.

⁶ אין להניע את השווא על מנת להקל על ההגייה.

⁷ ברוב הספרים הה"א בחטף פתח; בתורה קדומה, על פי כן התיגאן, בחטף קמץ. אבל נוסחאותינו המסתמכות על כתר

ארם צובא – עיקר: וַיִּהְיֶה:

⁸ גם בצורת הפסק מוחלטת בזקף גדול הוא מלעיל והר"ש בסגול: וַיִּבְרָךְ כן הוא בחנוכת הבית ע"י שלמה מלכים א ח

יד/נה

⁹ במקומות אחרים במקרא הלמ"ד בחירק

מ ל לְרַחֲצָה: הרי"ש בקמץ קטן והח"ת כמוכן בשווא נח

מ לב וּבְקִרְבָּתָם: ב"ת ראשונה בשווא נח והק"ף בקמץ קטן. יִרְחֲצוּ: הטעם בח"ת ומנוקד קמץ

מ לו וּבְהֶעָלֹת: הב"ת בשווא נח ויש להעמיד קלות את קריאת הה"א, יש לקרא: וּבְ-הֶעָלֹת

מפסיר שבת פרה במדבר יט:

ב וַיִּקְחוּ: וא"ו בשווא נע. אֵלֶיךָ פָּרָה: הפ"א רפויה

ז וְכִבֵּס: הב"ת בסגול ולא בצירי, וכן בפסוק י. וְאַחֵר יָבֵא אֶל-הַמִּחְנָה: טעם טפחא

בתיבת וְאַחֵר

יד בְּאֶהָל: הב"ת בשווא

טז בְּחֹל-חֶרֶב: געיה בב"ת הראשונה

יח הָיוּ-שָׁם: געיה בה"א. בַּעֲצָם: הבית פתוחה¹⁰. בְּחָלָל: העמדה קלה בב"ת לציין מיועד

הפסרת שבת פרה¹¹ יחזקאל לו טז:

יז וּבְעֵלְיֹתָם: העמדות קלות בב"ת ובלמ"ד הראשונה, יש לקרא 'וב-עלי-לותם'

יט שְׂפָטָתִים: הטי"ת בשווא נח

כא בְּאֶמֶר: העמדה קלה בב"ת

כג בְּהַקְדָּשִׁי: הק"ף בקמץ גדול ובדל"ת שווא נע. לְעֵינֵיהֶם: כן צריך להיות, עדיין אפשר למצוא

חומשים משובשים שכתוב בהם לעיניכם.

¹⁰ אופייני לה"א הידיעה לפני עי"ן שבאופן חריג מנוקד בפתח

¹¹ לקביעות פרשיות ויקהל ופקודי לעניין 'פרה' ו'החודש' קיבלתי רשימה מבעל תורת הקורא

בשנה מעוברת לעולם פרשיות 'ויקהל' ו'פקודי' נפרדות, ובשנה פשוטה כמעט תמיד פרשיות 'ויקהל' ו'פקודי' מחוברות (למעט בקביעות הש"א שבהן הפרשיות נפרדות).

בשנים שהפרשיות מחוברות, תמיד חלה פרשת 'ויקהל-פקודי' בפרשת החודש (בקביעות השנים בש"ה בח"ג גכ"ה זש"ג זח"א) או בפרשת פרה (בקביעות הכ"ז א"ה: למשל בשנת עח), וממילא פרשת 'ויקהל-פקודי' לעולם אינה פנויה להפסרת פרשת השבוע.

בשנים שפרשיות 'ויקהל' ו'פקודי' נפרדות, לעולם אין שתיהן פנויות להפסרת פרשת השבוע, ואחת מהן חלה בפרשת שקלים (בקביעות השנים בש"ז בח"ה גכ"ז זש"ה זח"ג, חלה פרשת שקלים בפרשת ויקהל, ובקביעות השנים הש"ג חח"א חלה פרשת שקלים בפרשת פקודי) וההפסרה השניה פנויה לפרשת השבוע (למעט בקביעות הש"א הפשוטה שבה הפרשיות נפרדות ופרשת פרה חלה בויקהל ופרשת החודש חלה בפקודי ושתיהן אינן פנויות להפסרת השבוע).

ממילא יוצא שלעולם אין שתי הפרשיות 'ויקהל' ו'פקודי' פנויים להפסרת הפרשה, ולכל היותר אחת מהן פנויה להפסרת פרשת השבוע. ע"כ תורת הקורא.

א"ה: כדי לדעת קביעת השנה צריכים לדעת אם היא פשוטה או מעוברת (שני אדריים), ואז צריך לדעת באיזה יום ראש-השנה, ואם היא 'כסדרן' 'שלמה' או 'חסרה'. כלומר אם מרחשון וכסלו מלאים (שלמה), חסר ומלא (כסדרן), או שניהם חסרים (חסרה) [חודש מלא הוא בן שלושים יום, וחסר – בן 29]. זה פשר הסימנים בש"ז או גכ"ז וכו'. בש"ז – ראש השנה ביום ב, שלמה, וממילא פסח בשבת; גכ"ז – ראש-השנה ביום ג כסדרן, וממילא פסח ביום שבת]. שנת עח פשוטה הכז; שנת עט מעוברת בשז.

כאשר לא בודקים, בספר בן זמננו: פרשיות ויקהל פקודי כשהם מחוברות

כז) ולכן בשבת קדש פ' ויקהל פקודי יש להפסיר למנוח בני אשכנז "ותשלם כל המלאכה" (מלכים א' ז', י"א) ולמנוח הספרדים מפטירים ועש חירם" (מלכים א' ז', י"ב) וכמו שנתבאר לעיל בהפסרת פרשת פקודי.

כה **וּמִכָּל-גְּלוּלֵיכֶם**: מרכא, כהטעמה משנית, תחת הלמ"ד הראשונה

כו **וְרוּחַ חֲדָשָׁה**: יש להקפיד על הפרדת התיבות (בין ח"ת לחי"ת)

כח **וְהֵיטֵם**: טעם נסוג אחור ליר"ד

לא **וּמַעֲלִיכֶם**: על אף הקושי, הלמ"ד הראשונה בשווא נח. **וּנְקֻטָתָם**: געיה בקר"ף

לג **הַחֲרָבוֹת**: ה"א בסגול והחי"ת בחטף קמץ

לד **הַנִּשְׁמָה**: המ"ם בדגש חזק, מלשון שממה וכן הדבר בהמשך הפרק

לה **וְהַנִּשְׁמוֹת**: בתוכנת הכתר הנר"ן בחטף פתח, יש לקרוא שווא נע ובכל מקרה, הנר"ן איננה דגושה

לז **אֲדָרָשׁ**: האל"ף בחירק

ראשון של ויקרא

יא וְאֵם-מִן-הַצֹּאן: יש להקפיד על הפרדת התיבות

לו לח **וְאֶת-עֲמוּדָיו חֲמָשָׁה וְאֶת-נֹוֹיָהֶם וְצִפָּה רְאִשֵּׁיהֶם וְחֲשָׁקֵיהֶם זָהָב וְאֲדָנֵיהֶם חֲמָשָׁה נְחֹשֶׁת**: התורה לא פירשה כאן אם העמודים עצמם צופו בזהב. בשאלה זו ועוד יידון בספר תורת הטעמים של ידידנו הרב אברהם ויסבלום נר"ו עמ' רלג. וישא משלו **וְאֶת-עֲמוּדָיו חֲמָשָׁה וְאֶת-נֹוֹיָהֶם וְצִפָּה רְאִשֵּׁיהֶם וְחֲשָׁקֵיהֶם זָהָב** אם נפסק בתביר [בהערה הוא מפנה לתקלות של פיסוק בתביר במקום בטיפחא שאחריו], יהיה הפיסוק **וְצִפָּה רְאִשֵּׁיהֶם, וְחֲשָׁקֵיהֶם זָהָב**. ומשמעו – הוא ציפה את ראשיהם בחומר כלשהו, ומסתמא בזהב, שהרי כך נצטווה **וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְוִיָּהֶם זָהָב** (לעיל כו לז), ואת חשוקיהם עשה מזהב.

אבל הטעמים פיסקו **וְצִפָּה רְאִשֵּׁיהֶם וְחֲשָׁקֵיהֶם / זָהָב** משמע שציפה גם את הראשים וגם את החשוקים בזהב והחשוקים עצמם לא נעשו מזהב! אך ראה הערה. הערה. ולא מצאנו במפרשים מאיזה חומר היו עשוויים החשוקים. ואין מסתבר שהיו של עץשהרי אין הדרך לעשות חשוקים מעץ לצורך זה. וגם אין מסתבר שעשו אותם ממתכת אחרת וציפו אותם זהב, כי לא מצאנו במשכן ציפוי אלא בעץ. לכן יש לומר שהם עצמם היו מזהב ולא מצופים ודלא כשכתבנו בפנים. ושיעור הכתוב **וְצִפָּה רְאִשֵּׁיהֶם וְחֲשָׁקֵיהֶם זָהָב**. ואם נאמר שזה שיעור הכתוב אפשר ליישב קושיא. דהנה בציווי נאמר **וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב**, ומדוע ציפה רק את ראשיהם? ועוד שבציווי לא נאמר כלל שיעשה חשוקים. אלא דלגבי עמודי החצר נסתפק רש"י באיזה אופן היו החשוקים, אם היו על פני כל העמוד או רק בראשן או באמצען (לעיל כו י). ויש לומר שלגבי עמודי מסך המשכן היו החשוקים¹² על פני כל העמוד מראשו ועד סופו באופן שציפו את כל העמוד בזהב! ובוה קיים את הציווי לצפות את העמוד בזהב ונשאר רק ראש העמוד מלמעלה מגולה ולכן כתוב וצפה ראשיהם... והנה בעמודי מסך החצר פסי יט וצפוי ראשיהם וחשוקיהם כסף: פיסוק דומה, ושם אין ספק שהחשוקים עצמם היו כסף כלשון הכתוב **וְחֲשָׁקֵיהֶם כֶּסֶף**:

לז ח מן הכפרת עשה את הכפרים משני קצותיו קצותיו:

ויבינו במקרא הרב משה מרדכי קארף נר"ו

וכתיב "קצותיו" וכן בפר' פקודי. ונראה בס"ד דזה רומז למ"ש חז"ל בב"ב צט. "כתוב א' אומר פניהם לבית וכתוב א' אומר ופניהם איש אל אחיו לא קשיא כאן בזמן שעושין רצונו של מקום כאן בזמן שאין עושין רצונו של מקום דבזמן

¹² א"ה: משום מה נכנסה מלה זו בלשון הדיבור בחירק: חישוקים, או בכתיב מנוקד חשוקים. הנכון הוא חשוקים, אולי רצו להבדיל בין חשוקים מלשון חשק.

שעושים רצונו של מקום פניהם איש אל אחיו, ובזמן שאין עושים רצונו פניהם לבית", וא"כ א"ש היטב דמשני קצותיו, היינו שיוצאין משני קצותיו ומתקרבין זה לזה ועולין ומתקרבין להקב"ה אבל אין זה מקומן כי פניהם איש לאחיו, והיינו עולין משני קצותיו, אבל משני "קצותו" היינו שנמצאים ממש בקצוות שזהו מקומן שאחוזין בו, ורחוקין מהקב"ה וזהו מקומן והיינו שגם פניהם לשם, ודיקא נמי דכתיב קצוותו, והיינו שכולו רחוק לפי שאין עושים רצונו של מקום. ע"כ הרב משה מרדכי קארף¹³ נר"ו.

הנוסח ומקורותיו. בגליון ויקהל-פקודי עז טופלו הפרשות והפטרות החודש, הפטרת פרה טופלה בגליון כי-תשא עז. עתה נטפל בע"ה בהפטרות ויקהל ופקודי (מתי הן נקראות עיין הערה לעיל). תחילה הפטרת ויקהל לספרדים.

מלכים א ז טז כרת: אלק, מ"ש, מ"ק-ד ח נב. כרתות: ד
מנחת-שי: במדויקים חסר וא"ו גם אחר חר"ש במסורת כמ"ש בד"ה ב ו.

כא העמדים: אלק, מ"ש, מ"ג-ל, מ"ג-ד שמ' לח יב. העמדים: ד
מ"ש: ויקם את העמדים – חד מן י"א חסרים וא"ו במסורת וכן הוא בספרים מדויקים:

כג וקוה: אל. וקוה: ק. וקוה: ד
כג וקוה: אין למעשה הבדל. הקרי הוא וקוה, כתבי היד מסמנים את הפשטא על האות אחרונה בקרי שהיא הוי"ו; ונציה מסמן על האות האחרונה בכתב; קהיר מוסיף שווא.

כד סבבים: לקד. סבבים³: א
כד סבבים: שי ממקום אחר המעדיף שווא על חטף-פתח באותיות שאינן גרוניות. ראה את דברי מ"ש בר' יב ג: ואני בחומי אלך בדרך הספרים שהם כולם בשוא לכד והמדקדק לקרותן כהוגן תבוא עליו ברכה.

כה פנים | ימה: אלק, פס-ל, ד: ? פנים: ד
כה פנים: של לניגרד ואולי גם של ונציה יש כאן פסק, בנוסח ונציה כאן אין פסק. ברשימת הפסקים

מ את-הכירות: א. את-הכירות: קד. את-הכירות: ל
מ את-הכירות: מביא אותה על הברת המוקף, ונציה וקהיר בהברה הראשונה של המקיף.

מא העמדים (ו): אקד. מ"ג-ל כא. העמדים: ל

גלות: אק, מ"ש, מ"ג-ד, מ"ק-א מא. גלת: לד, מ"ק-ל
מנחת-שי: וגלת הכתרת – במסורת יהושע ט"ו נמסר ז' חסרי' וחד מנהון עמדים שנים קדמאח דפסוק וכן נמסר במ"ג:
את שתי גלות – בפסוק חנ"ל מלא וא"ו כפי המסורת דלעיל:

¹³ נתבאר אצלנו שגם כאשר הפ"א דגושה בסוף המלה צריך לכתוב אותה בפ"א סופית פ.

מב הרמנים: אלד, מ"ק-א כ, מ"ג-ד שמ' כח לג. הרמונים: ק

גלות: אק, מ"ש, מ"ג-ד מא, מ"ק-ל יהושע טו יט. גלת: לד
מנחת-שי: האחת לכסות את שתי גלות – מלא וא"ו כפי המסורת דלעיל. (אמר הצעיר המגיה
לא יכולתי להתאפק מלהודיע שטעות נפל בדפוס שהניחו על פני העמודים חסר וא"ו וחלל לא
נמנה זה עם י"א חסרים שנמסרו סימנם במ"ג פרשת ויקהל כמ"ש המחבר לעיל סימן זה
ע"כ):

העמודים: אלק, מ"ג-ד שמ' לח יב. העמדים: ד הערת המגיה במנחת-שי מתאשרת ע"י
כא"צ.

מה הסירות: אלק, מ"ש, מ"ג-ד שמ' לח ג, מ"ס-ד סי 3. הסירת: ד

מנחת-שי: ואת הסירות – ברוב ספרים מדוייקים מלא דמלא:
האָהל: ד. האָהל: א. האָהל: ל. האָהל: ק שיטות שונות של ניקוד הקרי באותיות
הכתיב.

מח ואת-השלחן: אלק. ואת-השלחן: ד

את מזבח הזהב ואת-השלחן אשר עליו לחם הפנים וזהב: לפי כתבי היד ההפסקה העיקרית היא
במזבח הזהב, הוא עומד לעצמו; לפי ונציה יש הפסק גדול יותר בשלחן, וההמשך אשר עליו
לחם הפנים אינו נוח כל-כך.

מט משמאול: אלק, מ"ש?, מ"ג-שש דב' ה כח, מ"ק-ד שם. משמאל: ד

מנחת-שי: וחמש משמאל – בכמה ספרים מלא אל"ף וא"ו:
והמלקחים: אלק. והמלקחים: ד בדומה להפסרת יתרו ישעי' ו ו בַּמִּלְקָחִים הקו"ף גם כאן
בפתח ולא בקמץ.

ג הקדשים: אל, מ"ש. הקדשים: ד

מנחת-שי: הקדשים לדלתי הבית – הקו"ף בחט"ף קמץ ברוב מדוייקים:

ח א את כל ראשי: אלק, מ"ש, מ"ס-ד את 1. 30. ואת: ד

מחלוקת כתיב חמורה. מנחת-שי: את כל ראשי המטות – חזינא לקמאי דמספקא להו בהאי
תיבותא היכי כתיבא והן ולא ורפיא בידיהו זליכא למפשט מנוסחי עתיקי דאיכא מאן דכתב
ואת בוא"ו ובתר הכי אוסיף וא"ו ובסיפרי דדפוסא נמי איכא פלוגתא בחדתי כתוב ואת בוא"ו
בקרא ובתרגום ובעתיקי כתיבא בלא וא"ו והכי הוי תרגומא דילהון. ובס"ד אשכחנא בירורא
דחאי מילתא במסרא רבתא דמסרא י"ט פסוקי בסיפרא דמלכים דכתיב בהו את. את. את.
את. ודין חד מגייהו חזינא נמי לבעל א"ת דכתב בספריה הכי גרסען את:

ד ואת-כל: א, ב"א. ואת: לק, ב"ג

ז הכרובים (1): אלק, מ"ש, מ"ג-ד שמ' כה יט. הכרובים: ד

מלמעלה: לקד. מלמעלה: א. כך נראה בכתר ארם-צובה

במפעל הכתר של בר-אילן לא הדגישו כאן.

ט בארון: אלק. בארון: ד

יח יען: אלק. יען: ד; הטיבת: א. הטיבת: לק

תן לחכם ויחכם-עוד

אנא שלחו את הערותיכם!

הכתובת למשלוח: eliyahule@gmail.com

הערות מתקבלות גם באנגלית.

הודעה מאתר "לדעת" כאן תוכלו להוריד גליונות פרשת השבוע מדי שבוע (גם גליוננו מופיע

שם): <http://www.ladaat.info/gilyonot.aspx>

מאמרנו מופיע **ונשמר** באוצר החכמה בפורום דקדוק ומסורה

<http://forum.otzar.org/forums/viewtopic.php?f=45p=272195#p272195&t=10317>

אם אתה מתעניין

בהבטים הלשוניים של התורה

(לשון המקרא, המשנה, התלמוד וכו')

אתה מוזמן להרשים (בחנם)

לקבלת דוא"ל בגושים לשוניים

כתובת: franklashon@gmail.com

☺ בוא להחכים את עצמך ואת שאר המכתבים ☺